

اشمیت در ایران

عکسهای اریک، اشمیت ۱۳۱۹-۱۳۰۹

زهرا محمد شیرازی

سرشناسه
عنوان و نام پدیدآور : محمد شیرازی، زهرا، ۱۳۴۷ -
مشخصات نشر : اشمیت در ایران : عکسهای اریک اشمیت ۱۳۰۹-۱۳۱۹
مشخصات ظاهری : تهران : کارگاه هفت هنر، ۱۳۹۴.
شابک : ۶۰ ص.: مصور
وضعیت فهرست نویسی : 978-600-92784-1-1
یادداشت : فنیای مختصر
شماره کتابشناسی ملی : فهرست نویسی کامل این اثر در نشانی: <http://opac.nlai.ir> قابل دسترسی است
3787532

Kargah Haft Honar Publication
www.hafthonar.com
info@hafthonar.com

Schmidt in Iran
The photography of
Erich F. Schmidt
Zahra Mohammadshirazi
1930-1940
Zahra Mohammadshirazi
2016
ISBN: 978-600-92784-1-1

اشمیت در ایران
عکسهای اریک اشمیت ۱۳۰۹-۱۳۱۹
زهرا محمد شیرازی
چاپ نخست : ۱۳۹۵
شمارگان : ۱۰۰ نسخه
چاپ و صحافی : ایران کهن
شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۹۲۷۸۴-۱-۱

در ژوئن سال ۱۹۳۱ میلادی (۱۳۱۰ خورشیدی) موزه باستان‌شناسی و مردم‌شناسی دانشگاه پنسیلوانیا به اتفاق موزه هنر فیلادلفیا (که بعداً موزه هنر پنسیلوانیا شد) اولین گروه باستان‌شناسی را به ایران اعزام کردند. این پروژه که به هیأت مشترک باستان‌شناسی در ایران مشهور است، شامل حفاری‌های عصر مفرغ در تپه حصار (۴۵۰۰ تا ۲۰۰۰ قبل از میلاد)، نزدیک دامغان در شمال شرقی ایران و نیز شامل کاخ ساسانیان (قرون ۳ تا ۷ میلادی) می‌شد که بر بقایای مکان‌های مسکونی پیش از تاریخ بنا شده بود. هاریس جین، مدیر موزه دانشگاه، "اریک اشمیت"، باستان‌شناس جوان را مأمور کرده بود تا این پروژه را انجام دهد.

پروژه دامغان، اشمیت را به کاوشهای دیگری در نواحی و مناطق متعدد ایران کشاند و در استان‌شناسی بر قدیم، تجارب بسیاری به دست آورد و کارشناسی خانه بدوش شد که هر آ از آن لذت می‌برد. داستان زندگی اشمیت سرشار از وقایع و اتفاقات شگرف است. اشمیت و گروهش که شامل عکاسان و طراحانی از روسیه سفید و لهستان بودند، تقریباً ۲۶۰۰ عکس، اسامی و سفید و تعدادی طراحی آماده کردند که برخی از آنها کیفیت بی‌نظیری داشتند. اشمیت گزارشهای موقت پروژه دامغان و اکثر اسناد آن ناحیه را به بایگانی موزه دانشگاه سپرد.

عایشه گورسن زالتین هندی که در بایگانی موزه دانشگاه بر سفالینه‌های عصر مفرغ حاصل از تپه حصار تحقیق می‌کرد، به عکسهای مذکور علاقه مند شد و به طور تصادفی مکاتبات ۱۰ ساله اشمیت با موزه دانشگاه و سایر کارشناسان و دولتمردان را یافت. اشاره اشمیت به عکسهای آن ناحیه باعث شد، ۱۵ اسبوم عکس بسیار بزرگ را ببیند که مرکب بودند از تصاویر حفاری‌ها و سفر به خاور نزدیک. پروژه دامغان اکثریت عکسها را تشکیل می‌دهد، اما تصاویری از سفرهای اشمیت به ناحیه اسکان، سومری‌ها در عراق نیز وجود دارند که این سفرها به نمایندگی از موزه دانشگاه و فرعی بعدی اش به ایران انجام شد.

تصاویر یاد شده به روشنی گویای پشتکار، بینش و کنجکاوی اشمیت هستند. عکسهای یاد شده باعث می‌شوند بیننده خود را همراه اشمیت و گروهش در غنای باستان‌شناسی و جراحویانه زمینی تصور کند و به جزئیات تاریخی و قوم‌نگاری دقیقی دست یابد. اشمیت کارهای نگاه از عکاسانش می‌خواست تا برای عکاسی از نقوش برجسته یا از کتیبه‌ای بر سخره‌ای عظیم و یا به منظور ثبت سایه غزالی که بر تلی دور دست ایستاده، به نواحی بلند و مرصع بروند. آنها همچنین از مردم و فعالیت‌های روزمره آنها عکس گرفتند، جز اشخاص بلند پایه‌ای مانند رؤسای اقوام گوناگون که از ایشان درخواست می‌شد در حالت موقرانه‌ای ایستند.

خاطرات باستان‌شناسی و عکسهای مرتبط با آن در کتاب "اکتشاف در ایران" چندی پیش توسط کارگاه هفت هنر به چاپ رسیده و لی تعداد دیگری از عکسهای اشمیت با پیگیری‌های فراوان به دست آمد که در این کتاب گنجانده شده است. این عکسها بیشتر به مردم و اماکن اشاره دارد تا مستندات باستان‌شناختی.

زهرامحمد شیرازی

بهار ۱۳۹۴